

Treskoposten

GABRIEL SCOTT SELSKABET Innkalling til årsmøte

Velkommen til årsmøte
i Høvåg Herredshus,
2.etasje

mandag 19.mars 2018
kl.19.00

Årsmøtesaker :

Årsmelding og
regnskap for 2017

-
Valg

-
Planer for 2018

-
Snitter og bløtkake

Opplesning

Pris kr. 100,-

Vel møtt !

Gabriel Scott dagene 2018

Lørdag 1. september
Lillesand ungdomsskole

Søndag 2. september
Høvåg kirke

www.gabrielscott.no

I Gabriel Scotts fotspor i Birkenes

Av Martin Birkeland.

Søndag 10. september 2017 arrangerte Gabriel Scott Selskabet i samarbeid med Birkenes historielag tur til Mollestad og Svaland i Birkenes. Tema var «I Gabriel Scotts fotspor i Birkenes». Arrangementet var lagt til kommunens kulturminnedag og foregikk på Mollestad, ved Mollestad-eika og på Svalandsheia.

Hvorfor et Gabriel Scott arrangement i Birkenes?

Se s. 15.

*Ragnhild Mollestad Stomnås
og Martin Birkeland.*

Når Scott besøkte Svaland var det alltid med privatsjåfør.

Selskabets leder har ordet	Side 2
Gabriel Scott dagene 2017	Side 3
Helge Michalsen til minne	Side 6
Minneord Jan Scott – flyging var hans liv	Side 7
Bjørn Hemmer om Gabriel Scott	Side 8
Gabriel Scott, kattespråket og barna ved Frivoll skole	Side 10
Ferdige undervisningsopplegg om Scott på Sørlandske lærerstevne	Side 11
Tanker rundt «Kilden – eller brevet om fiskeren Markus»	Side 12
I Gabriel Scotts fotspor i Birkenes	Side 15

Redaksjon:

Jorun Vatland og
Anders Bjørnholmen

Journalister:

Kirsten og Thor E. Hanisch
mob. 909 95102

Forsendelse:

Harde Johannessen, mob. 907 59519
hardej@hotmail.com

Layout/trykk: Trond Print Design as

Styret i Gabriel Scott Selskabet

Leder:

Anders Bjørnholmen
mob. 986 67724
signeanders@gmail.com

Styremedlemmer:

Martin Birkeland, mob. 906 14729
martbirk@broadpark.no

Harde Johannessen, mob. 907 59519
hardej@hotmail.com

Peer Rødal Haugen, mob. 992 61422
post@peers.no

Ingjerd Modal, mob. 415 24671
ingjerd.modal45@gmail.com

Vararepresentant:

Unni Kirsten Hansen, mob. 470 95858
unnihans@icloud.com

Webansv.:

Arthur Myhre Scott, mob. 415 39789
icelandairwaves@gmail.com

www.gabrielscott.no

Forlaget:

Peer Rødal Haugen, forlagssjef
mob. 99261422
epost: post@peers.no

Eva Kristiansen, salgsmedarbeider
mob. 99502525
epost: eva@aktivinvest.no

Arne Henriksen, forlagsmedarbeider
mob. 90956054
epost: arhehenr@online.no

Arrangementskomité:

Signe Bjørnholmen, mob. 958 81824,
May Robertstad, mob. 917 33868,
Jens Stien, mob. 415 88843,
Jorun Vatland mob. 481 59741

Valgkomité:

Signe Bjørnholmen, leder,
Ingjerd Modal, Elisabeth Dobey
Vara: May Robertstad

GABRIEL SCOTT SELSKABET

Lederen har ordet

Kjære medlemmer og venner av Gabriel Scott Selskabet.

Vi er alt langt ute i et nytt år. Vi merker at dagslyset varer lenger, ifølge almanakken er dagen blitt hele tre timer lenger siden sola snudde. Ved siste støvsuging mener jeg bestemt at de siste barnålene etter juletreet forsvant. Vi er kommet til Fastelaven.

Ifølge gammel kristen tradisjon betyr fastelaven, kvelden før fasten.

Med årene har tradisjonen endret seg. Nå forbinder vi denne helga med fjærpynta bjørkeris, boller og hygge. Fastelaven var opprinnelig også en hendedsk vårfest. Skikken med bjørkeriset stammer fra denne tiden. Riset skulle vekke blomster og trær, fugler og dyr, ja til og med kvinner til fruktbarhet. Det er kanskje derfor morsdagen er lagt til denne helga. Fastelavensria er et gammelt ord som nok de færreste idag gjenkjenner. Men rundt denne tiden kommer gjerne en uværperiode med kulde og mye snø. Og sannelig i år fikk vi ei gammeldags fastelavensrie.

Denne tiden av året er også tiden da foreninger og lag innkaller til årsmøter. Tilbakeblikk på foregående års aktiviteter, regnskap, budsjett og valg er faste poster. I årets første Treskopost finner dere innkalling til årsmøtet i Gabriel Scott Selskabet(s1.).

Jubileumsåret 2017 ble et år med stor aktivitet og mange arrangementer. I Treskoposten som dere mottok før Gabriel Scott-dagene sist sommer var arrangementene i første halvår 2017 behørig omtalt.

I denne utgaven omtaler vi arrangementer i siste halvår av 2017.

Gabriel Scott-dagene i månedskifte august – september ble selve markeringen og feiringen av 20-års-jubileet for Selskabet. Fra og med lørdag 26. aug. til og med søndag 3. sept. hadde vi 5 arrangementer.

Selskabets medarbeidere har deltatt ved flere arrangementer med opplesning, kåseri og bokstand. Bokstand på Verven-dagen 19. aug. på Kokkenes i Lillesand. Søndag 10.sept. Gabriel Scott-tur i Birkenes, se egen omtale.

Guiding og opplesing på tur med Seniorturgruppa fra Birkeland til Uldalen og Ulsholmen den 28. sept. Deltagelse på UiA under lærerstevnet som ble arrangert 19. okt. Filmkveld i Oslo 2. des.

Dugnadsarbeidet i sidebygningen til Lillesand Sjøfartsmuseum nærmer seg avslutning. GSS og museet lager der en utstilling som går ut på å gjenskape fiskeren Markus sitt hus i Kloven. Eksteriør er snekret, og interiør er samlet, og stilles ut slik det er beskrevet i boka Kilden. Dette vil bli en utstilling som skal stå over lengre tid, og vi tror dette vil være med på å gi besøkende lyst til å lese boka som ble utgitt for 100 år siden.

To trofaste og avholdte medlemmer av Gabriel Scott Selskabet har gått bort. Jan Scott, Gabriel Scotts eldste barnebarn døde 1. september. Det ble spesielt å feire jubileumsaften lørdag 2. september. Helge Michalsen døde 26. november. Han har vært styremedlem og sekretær i Selskabet. Dere vil finne minneord over begge to annet sted i avisen.

Selskabets Styre og arrangementskomite arbeider nå med programmet for årets Gabriel Scott-dager.

I skrivende stund er ikke programmet fastlagt, men vi ber dere allerede nå notere at dagenen arrangeres 1. og 2. september.

Til slutt vil jeg ønske dere velkommen til årsmøtet **mandag 19. mars kl.19:00 i Høvåg Herredshus, 2. etasje.**

*Beste hilsen
Anders Bjørnholmen
Selskabets leder*

Gabriel Scott dagene 26.08-03.09 2017

Tur til Skolemuseet på Sandøya i Gamle Hellesund

Av Ingjerd Modal

Lørdag 26. august 2017 opprørt med solskinn og vindstille vær – et ønskevær for familiearrangementet på skolehuset i Gamle Hellesund. Båtskyssen fra Kirkebrygga var smekkkfull av forventningsfulle barn og voksne. Det var nemlig duket for gammeldags skoletime med pensjonert lærer Sigrun Kjøstvedt fra Høvåg.

Det ble en meget vellykket åpning av Gabriel Scott dagene takket være Høvåg Historielags Halvard og Lis Vesterhus som hjalp oss med lydutstyr, mattelt og benker.

Da alle båtpassasjerer vel var kommet i land, måtte «skolebarna» stille opp på rad før skolestua ble åpnet for dagens undervisning om Gabriel Scott og hans bok «Sølvfaks». Mange nysgjerrige voksne trengte seg inn i den lille skolestua etter hvert og fikk et glimt tilbake til sin egen skolegang.

Etter skoletimen ble det solgt fiskesuppe og kaffemat, med ferskt hjemmebakt brød og søsterkake.

Barnekoret «Miniklang» sang tre vakre sanger for oss og det ble tid til leker på jordet bak skolen med «Sist over» og «Tredjemann i vinden».

Til alles store glede hadde vi besøk av Hellen Berit Karlsen (f. Hansen) som selv hadde vært elev ved den gamle skolen i Gamle Hellesund. Hun fortalte om mang en farefull tur over isen fra Tronderøya til skolen og om hvordan hverdagen artet seg. Dersom læreren var syk, kunne han ikke få gitt beskjed til elevene.

Moren var pedell på skolen og skulle fyre i ovnen om morgenen og gjøre rent ved skoleslutt. Etter hvert, ble det til at Helen Berit både la i ovnen om morgenen og vaska gulvet før hun kunne ta fatt på hjemveien over isen.

Til slutt ga Anders Bjørnholmen oss et hyggelig tilbakeblikk på Gabriel Scotts liv. Dagen på skolehuset ble alt vi kunne ønske oss. Strålende vær, masse folk og god underholdning.

En gammeldags skoletime under ledelse av Sigrun Kjøstvedt.

Fiskesuppe, ferskt brød og kaffemat falt i smak.

Konsert “Sør i skjærene” i Færvik kirke, Tromøy

Søndag 27. august.

Vi som var i Færvik kirke denne søndagskvelden fikk servert en stemningsfull konsert.

Jon Kleveland og Siv Justnæs samt Runar Nørsett på gitar og Per Erik Olsen på bass hadde satt sammen et flott program og viste oss blant annet at Scotts diktning absolutt er vel verd å tonesette.

Kirken var flott pyntet og etter konserten ble det lagt ned krans på Gabriel Scotts grav.

«Johan Falkberget og Gabriel Scott – nestekjærlighetens budbærere» Onsdag 30. august på Scandic Hotell, Grimstad

Ragnar Evenstad, tidl. lærer og inspektør ved Bakketun folkehøgskole og redaktør av boken «Vendt mot lyset - Johan Falkberget i liv og diktning» sitt foredrag om de to store dikterne bergtok publikum.

Ragnar Evenstad kåserte om Johan Falkbergets liv og forfatterskap, og de mange likhetstrekkene mellom Falkberget og Scott, både i liv og diktning. Et særmerke ved begge to var hvordan de løftet frem dem som i mange sammenhenger i samfunnet ble holdt nede, utnyttet eller sett ned på, og deres forsvar for godheten mellom menneskene. Evenstad understreket at et særlig kjennetegn ved Falkbergets diktning var det å være vendt mot lyset, både konkret og i overført betydning, legemlig og åndelig. Dette kjenner vi igjen også i Scotts diktning, blant annet i den kjente formuleringen fra Kilden, at tilværelsen har lyset som mål.

Jubileumskveld på Lillesand ungdomsskole Lørdag 2. september

Gabriel Scott Selskabet var 20 år i 2017 og markerte begivenheten under «dagene» med bløtkake og flott underholdning.

Biskop Per Arne Dahl innledet med sitt foredrag. Etter pausen med kaffe, jubileumskake og boksalg var det tid for kveldens store høydepunkt - «Kilden i ord og toner» ved skuespiller Andreas Kvebæk Dahl og musiker Stian Tveit. Det ble nok en uforglemmelig kveld under Scott-dagene. Karin Othilie Mollestad hadde, tradisjonen tro, pyntet scenen så vakkert som bare hun kan det. Ja, det ble en fantastisk kveld og Scotts barnebarn, Helge Scott med frue, gledet oss med sitt nærvær.

OPPFORDRING!

For rask kommunikasjon med Selskabets 469 medlemmer om nye arrangementer m.v., mail da inn din e-postadresse til Harde Johannessen, hardej@hotmail.com

Tro møter Tro

Et utdrag av Ivar Skippervolds tale i Høvåg kirke 3. september 2017 under Scott dagene.

Ivar Skippervold

Jesus er Guds ansikt, Jesus åpenbarte Gud for oss – Det er kirkas tro og bekjennelse. Den tanken forkynte Paulus til Athenene, og han startet med å forklare sin tro slik: Gud, han som skapte verden og alt som er i den, han som er herre over himmel og jord, han bor ikke i templer reist av menneskehender. Han trenger heller ikke noe av det som menneskehender kan tjene ham med. Det er jo han som gir liv og ånde, ja, “alt til alle”. En tros-lære, Substantivet: En tro.

Det var en rimelig raus og åpen forståelse av hvem Gud er. Men siden den gang er det skapt mange fortolkninger, både av Paulus og oss, som både har blitt smale og begrensede. Fiskeren Markus møtte en slik trang forståelse.

Her var det et trosmøte. Et møte mellom gudstroen til fiskeren Markus, og gudstroen til lekpredikanten. Disse forståelsene fant ikke hverandre. Hos lekpredikanten var det lite ydmykhet. Han var firkantet i sin tro og tydelig i sin fordømmelse. Vi lyttet til en bønn av Gabriel Scott: Bøi deg for vinden, for sommerfuglene, bøi deg for lerken, for bien og skogens stille sus. Bøi deg i ydmykhet for den ukjente Gud som på sin måte gir seg til kjenne.

Ulike teologiske oppfatninger, forskjellige religiøse forståelser vil ikke finne hverandre. Det fordi våre forskjellige fortolkninger henger sammen med vårt perspektiv, vår kultur, oppvekst og tradisjon.

Slik er det, og det er ikke truende. Det som er truende er om man mister undringen, den undring som mennene i Aten hadde. De tilba den ukjente gud, for de hadde et alter.

Vi burde lære av det. Hvis vi ikke har med oss tanken om den ukjente står vi i fare for kun å tilbe våre egne oppfatninger og fortolkninger. De er nemlig begrensede. Min teologi, vår kirkes teologi, er et forsøk på å si noe om det som dypest sett ikke kan sies noe om. Derfor sier vi når vi feirer nattverd: Stort er troens mysterium. Men vi er nødt for å si noe om det, Det er et rop i oss etter å prøve å forklare det uforklarlige. Og så gjør vi det, og så blir det en tro her og en tro der, en baptistisk tro, en luthers tro, en reformert tro..osv

Da jeg vokste opp var det én tro i Norge - en kristen trostradisjon med ulike fortolkninger.

I dag kan en religiøs tro i Norge være hinduistisk, buddhistisk, muslimsk og en rekke andre.

Tro- og livssynsmøtene blir tette og ofte. Hva fører de til? Det kan føre til store spenninger, konflikter, mistro, konfrontasjoner og diskriminering. Det skjer dersom vi glemmer undringen ovenfor det ukjente. Slik jeg har forstått begrepet religio (lat.) bærer det med seg undring. Mister vi den sitter vi tilbake med harde fakta om gud, teologi og dogmatikk. Fiskeren Markus hadde en undrende tilnærming til Gud, og han slapp å føle seg som en slave som ble pisket av en hevngjerrig Gud. Det er vi mennesker som ønsker å piske hverandre og vi bruker gjerne alt som står i vår makt, også vår teologi for å trykke andre ned.

Hva er det som kan forene oss i religionens og troens landskap: Det er tro som verb.

Det å gjøre den religiøse tro. Men det forutsetter at vi må skrote enkelte nedarvede vrangforestillinger. Enhver religion er en tolket religion, og vi skal tolke vår kristne religion i vår tid. En muslim skal tolke sin tro ut fra vår tid. Det er forbaska vanskelig. Det er

like vanskelig som å være spelemann på taket. Fidler on the roof. Man kan raskt miste balansen og falle, og det kan være truende. Melkemannen i den fortellingen tviholder på tradisjonen i møte med moderniteten. Av slikt blir det ingen lykke. Hvis man derimot kan benytte det i tradisjonen som kan gi mening i en ny tid, kan tradisjonen bli en kraft og inspirasjon.

Tro som verb: Da må vi spørre: Hva i våre religioner kan i dag inspirere oss til å gjøre det vår verden trenger? Det er ikke vanskelig å vite hva vår verden trenger av rettferdighet, barmhjertighet, varsomhet ovenfor jordas resurser. Vi har mye kunnskap om denne jorda som roper frels meg. Vi kan være med på å redde jorda men da må vi skrote det i våre religiøse fortolkninger som ikke tjener til jordas frelse og fornyelse.

Henrik Wergeland: I enhver rel.- varmt og kjærlig hjerte. Finner vi varmen, barmhjertigheten, kjærligheten så finner vi Gud!

Gud er kjærlighet, og den som blir i kjærligheten blir i Gud, og Gud i ham er ord fra NT. (1. Joh.4:17)

Vi står foran et politisk valg. Jeg tar gjerne et bilde fra vårt demokrati. Ingen her ønsker et ettpartisystem. Vi tror at alle politiske partier har et ønske om å forbedre samfunnet. Samtidig ønsker vi å skrelle bort i ethvert parti det vi mener ikke tjener den saken. Om den avskrellingen er det ulike synspunkter, men vi er enig i at et ettpartisystem blir ikke aktuelt. Det blir aldri en religion, en tro, men i enhver tro finnes det barmhjertighet og kjærlighet som denne verden trenger, og den må frem slik at mennesker fra enhver livs- og trostradisjon gjør det gode ut fra sin tro. Tro vil kunne møte tro i det å gjøre det gode.

Helge Michalsen til minne

Av Thor Einar og Kirsten Hanisch

Helge Michalsen

Det er med sorg vi har blitt kjent med at den gode medarbeideren i Gabriel Scott Selskabet, overlege Helge Michalsen, f. 15/5 1942, gikk bort 26/11 2017. Han ledet i flere år selskabets årsmøter og var styremedlem og sekretær i perioden 2012 til 2014, og var en god støttespiller for Bjørg Adine da hun var Selskabets leder. De fikk fire barn, Hege Johanne, Kristin, Mona og Paal Helge og syv barnebarn.

Helge gjorde en stor innsats på flere medisinske områder, blant annet med mange forskningspublikasjoner og bidrag ved norske og internasjonale konferanser. Han var overlege i barnesykdommer. Først ved Aker sykehus fra 1975, fra 1994 ved SSHF Arendal. Mest kjent ble han for arbeidet med barn og ungdommer som hadde cystisk fibrose. For dette ble han i 2012 tildelt CF-prisen, prisen til Norsk forening for cystisk fibrose, som han var med og stiftet. Han arrangerte den første CF Norden konferansen og hadde i 1987 ansvar for den Europeiske CF konferansen. Stiftelsen Forskningsfondet for CF ble på hans initiativ opprettet med overskuddet fra denne konferansen, og han var i mange år stiftelsens kasserer. Dermed sørget han for at penger tjent ved forskningsdeltakelse kom fagmiljøer til gode og ga andre leger, sykepleiere, sosionomer og ernæringsfysiologer mulighet til å delta i internasjonale CF konferanser. Han oppnådde å bli CF Foreningens æresmedlem.

Helt til de siste årene viste han sin unike interesse for at leg og lærd innen CF- omsorgen skal samarbeide, til beste for barn, ungdom og voksne med CF i Norge. Deres helse var preget av alvorlig lungesykdom, hyppige infeksjoner og underernæring. Til de som ikke lenger kunne reddes, var det en personlig påkjenning for Helge å gi realistiske svar om dette. For det fikk han ros av dem for at han kom dem i møte. Han utmerket seg som barnelege med sterk medisinsk kunnskap, oppdatert behandling, unikt samarbeid med tverrfaglig personell og en tillitvekkende åpenhet overfor barn og foreldre, uansett diagnose og behandlingsbehov. Hans gode kliniske blikk og faglige trygghet, kombinert med det gode smil og lune latter, gjorde han til en favoritt blant barn, foreldre og kollegaer.

Ved hans bortgang går Selskabets tanker til vår kjære Bjørg Adine, en av stifterne av vårt selskap, som vi håper fortsatt vil ha overskudd til å delta i Selskabets aktiviteter videre.

Godnatsangen

Fra Jernbyrden II

Godnat smaa fugle i kjær og lund,
I fjedrede smaa instrumente,
som flyve fra morgen til aftenstund
alt medens i lystigen skjæmte.
Nu sidde I tyste bag løvets skjærm
med fløiten under jer vinge,
til morgen I ville i munter sværm
jer op imod lyset svinge.

Godnat Guds blomster i mark og eng
I roser, liljer og klokker,
nu blunde I sødt i jer bløde seng,
til op jer morgenen lokker.
I have forlystet med velbehag
vel tvende av menneskens sanse',
til morgen vi flette jer med umag
til kostelig' koste og kranse.

Godnat Guds stjerner saa mangelund'
godnat du sølverne maane,
der monne dit lys ifra solens rund
ikkun som en speile laane.
Godnat Guds blide og grønne jord,
hvor mennesken' bo og bygge,
du bar engang paa Hans fødders spor
og svaltes sødt i Hans skygge!

Godnat al skabning i Jesu navn,
godnat vor fader og moder,
jer begge vi kjærligen tage i favn,
dertil vor søster og broder.
Godnat baade ko og faar og gjed,
godnat i smaa føl og kalve,
nu lade I hvile og liflig fred
saa sødelig paa eder falde.

Godnat Guds fiske, der dybt I ro
i striden strøm med jer finne,
hvad eller i havet I have jert bo,
hvor perlene ligge og skinne.
Godnat baade flynder og sei og rok',
du hummer i panser og plade,
godnat du susende muslingskok
der sidder paa skjærets flade.

Godnat mine lemmer, godnat min krop,
som tjente mig alt efter evne,
engang skal I intet mer statte op,
men hvile i gravens revne.
Da vorder min kiste — o, salige lyst,
et skib, o det smukkeste smukke,
der stevner imod den eviges kyst
for bør av bævende sukke.

Godnat Gud Fader og Søn og Aand,
som ere usynlig tilstede!
Ophold os mildt med din runde haand,
og nedslaa os ikke med vrede,
men giv os i naade vort dagelig' brød,
saa ydmygt vi bede tilsammen,
og skjænk os alle en salig død,
saa mange vi ere — amen!

Minneord Jan Scott – flyging var hans liv

Av Kirsten og Thor Einar Hanisch

Jan Scott

Høyreiste Jan Scott, sønn av Vagn, bror av Paul, sønnesønn av dikteren vår, Gabriel, er gått bort. I dette lille minneordet vil vi fokusere på Jans liv som flyger. For fly og flyging ble hans store pasjon. Like fra han som syvåring, i 1938, med sine foreldre, opplevde åpningen av Førnebu lufthavn og så den første KLM DC-2 lande. Den vakreste tingen han noen gang hadde sett! Alt fra da var karrierevalget lett, han ville fly, ville bli flyger.

I første omgang gikk det ikke. Han vokste seg for lang, og cockpitene på jagerflyene var for trange. Det var kun flymekaniker han kunne bli, og det ble han heldigvis ved Flyvåpenets tekniske skolesenter på Kjevik. Det syntes å være en omvei, men viste seg nyttig da han senere fikk sin trafikkflygerutdanning i USA, jobbet som Flight Officer for American Airlines og, etter hvert, etablerte sin egen flyskole på egen ranch i Lovettsville, Virginia.

Med glidefly som spesialitet! I sin lange karriere fløy han 105 forskjellige flytyper. 56 av dem var glidefly. Hans første opplevelse med glideflyging tok helt av i forhold til det som var meningen: å fly to fot over isen i 30 miles i timen, trukket av en truck, om natten på Steinsfjorden. Instruktøren ga klar beskjed: «Stay on the ice! It is too dark to fly!» Så forteller Jan videre i sin egen selvbiografiske artikkel, My life in the world of aviation:

«Avgårde bar det. Trucken var knapt synlig siden den virvlet opp iskrystaller som traff meg som nåler i ansiktet. Det var fryktelig. Jeg fulgte det svake røde lyset en stund. Så orket jeg ikke mer og trakk stikka tilbake. SGH-38 glideren steg stille opp mot den krystallklare nattehimmelen. Jeg flatet ut i hva jeg antok som et par hundre fots høyde og så meg rundt. Fantastisk! Et mørke spekket med stjerner! Den hvite isen nedenfor dannet kontrast til de små øyene som forsvant under vingene og til fastlandet i det fjerne. Nedover kunne jeg se lysene av trucken som jevnt og trutt beveget seg mot vårt bestemmelsessted. Visste de at jeg var her oppe? Til sist lot jeg flyet gli gradvis ned og flatet ut akkurat da trucken senket farten for å stanse. Jeg landet og gled pent bort til stranden. Ingen spurte meg om hva jeg hadde opplevd og jeg sa ingenting. Likevel fant jeg ut senere at jeg hadde blitt observert, og har siden blitt kreditert for å være den første i Norge til å fly et glidefly om natten. Jeg tenkte aldri på å bli pioner, det bare hendte».

Vi kan nesten si at en slik dristighet og opplevelsesfylde, som den han som ung hadde som glideflyger over Steinsfjorden, gjorde han forut bestemt til senere å bli president for Virginia Soaring Association og for The National Soaring Museum i USA.

Et annet høydepunkt i opplevelse var da Jan og kona May sommeren 1996 fløy over fra USA til England og hentet en praktisk talt ny Tiger Moth, (se bildet), og fløy det til det årlige «The Havilland Rally» ved Woburn Abbey. Der vant de prisen for det beste restaureringsarbeid! Så skipet de flyet hjem til sine andre fly på flyskolen på kvegfarmen i Lovettsville. Den drev Jan til han, 80 år gammel, solgte alt unna og flyttet hjem til «gamlelandet», til Stabekk.

Som leserne av Treskoposten vil vite, har Jan Scott gjort en formidabel innsats for Gabriel Scott Selskabet i og med sine oversettelser av to av farfar Gabriels beste og mest berømte bøker til amerikansk, og har også holdt mange foredrag og intervjuer rundt om i Amerika om disse. Det gjelder som kjent Det gylne Evangelium som The Golden Gospel i 2002 og Kilden eller Brevet om Fiskeren Markus som Markus The Fisherman i 2009. Enestående gaveobjekter til venner «over there», vil vi si, som varige minner om en stor Dikttersønnesønn, Flypioner, Sørland og Norgesvenn, som nylig gikk inn for sin siste landing. Våre tanker går i takknemlighet til May, sønnen Arthur, broren Paul og hele den øvrige flotte Scott-familien som stadig gleder Gabriel Scott Selskabet med sitt nærvær ved arrangementer og ellers.

Jan Scott foran Tiger Moth flyet sammen med sin sønn Arthur Scott, Gabriel Scott Selskabets nettredaktør.

Bjørn Hemmer om Gabriel Scott

Av Kirsten og Thor Einar Hanisch

En av landets mest kjente og profilerte litteraturvitere, professor emeritus Bjørn Hemmer, Universitetet i Agder, er først og fremst kjent som Ibsenforsker, men har også markert våre sørlandsforfattere sterkt. I vår sammenheng er det selvsagt Gabriel Scott som gjelder, selv om han som vi også av og til trekker relasjoner mellom Scott og forfattervennen Vilhelm Krag, unntaksvis også Thomas Krag, Dette har også Hemmer gjort ved innledningen til de observasjoner og refleksjoner han 10/1 i telefon med TEH har gitt Gabriel Scott Selskabet anledning til å gjengi i Treskoposten. Disse anser vi har stor litterær verdi. Kilden er «Agder, Bygd og by i Norge, Gyldendal 1977»:

Gabriel Scott (1874-1958)

Maarten og Silius, Vilhelm Krags venner, går ut av sitt gode skinn den dagen det flytter «en forbanka Østlending fra Græmstad» til Steinsøya (Ny-Hellesund). De nekter å høre på forfatterens innvending om at en fra Grimstad ikke egentlig er for østlending å regne. Da slår nemlig Silius sin solide neve i kjøkkenbordet; «Ja, er `kje han Østlending, saa fins her `kje Østlendinger te`!» - Og Maarten tilføyer det avgjørende bevis: «For haa Fanken skulde han ellers med Møttor i Steinsundet?» -

Gabriel Scott vokste opp et godt stykke vest for Grimstad, men kom i modne år til å bosette seg enda lenger øst enn denne byen. Han hører først og fremst hjemme i Aust-Agder, og han ble dette fylkets dikter – liksom Vilhelm Krag rike stort sett ligger innenfor Vest-Agders grenser. Scott var ikke født på Sørlandet, men i Leith i Skottland, der hans far var norsk sjomannsprest. Faren, Svend Holst Jensen, ble prest i Høvåg da Gabriel var åtte år gammel. Og denne kystbygden har hatt noe av den samme betydning for Scott som Ny-Hellesund hadde det for Krag. Høvåg var for Scott både «den vakreste av kyststrimmelsens bygder» og den mest typiske, «et forminsket bilde av Sørlandet i sin helhet» - skriver han. Men Scott slo seg ikke for godt ned i sin barndoms egn. Samtidig som Krag fikk sin «Havbukta», kjøpte Scott hus på Tromøya ved innseilingen til Arendal, «Sørlandets største og vakreste øy», skriver han i det store oversiktsverket «Norge vårt land». Og her i «Maagereiret» bodde han i over 40 år. Han var ferdig med sine «læreår» og skapte i perioden 1915-47 rekken av de bøker som er blitt stående som høydepunktene i forfatterskapet: «Jernbyrden I-II» (1915-17), «Kilden» (1918), Det gyldne evangelium (1921), «Stien» (1925), «Fant» (1928), «Josefa» (1930), «Helgenen» (1936), «De vergeløse» (1938) og «En drøm om en drøm» I-II-III (1940-41-47) – for å nevne de viktigste.

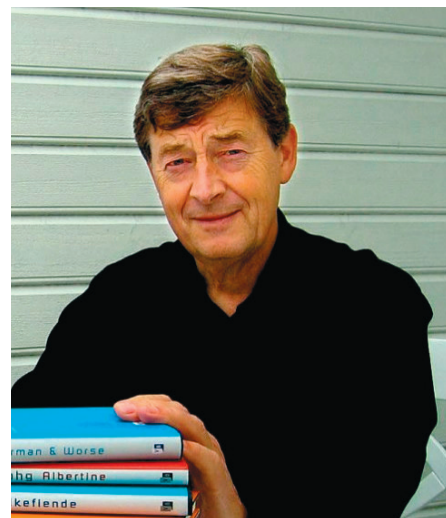
Scott utvidet grensene for det litterære Sørland, kartla nye områder av landsdelen. Hans perspektiv er videre enn Vilhelm

Krags; han trives tilsynelatende like godt ute ved kysten i fiskerens, skipperens eller alkejegeberens selskap – som inne på de øde heier i lag med den nøysomme sauegjeteren, fiskeren og hyrden – dikteren ferdes blant enkle, beskjedne folk, og de er for ham bærere av en årtusengammel tradisjon. De er ikke tidens mest typiske representanter akkurat, men snarere dikterens korrektiv til sin samtid. De har vandret gjennom sekler fra Genesaret-sjøens bredder og fra Betlehems marker – og dikteren har møtt dem i sin egen landsdel, ved kysten og i innlandet. Iallfall i sin diktningens verden.

Hans forfatternavn klinger fremmed, og hvorfor foreldrene gav han Scott-navnet, er ikke helt klart. Noen hevder at det ble gitt ham ved en kombinasjon av to forhold: Han var født i Skottland, og faren beundret forfatteren Walter Scott.

Scott – Gabriel – debuterte i 1894 som en noe tander nyromantiker med en samling «Digte». I noen av de bøkene som fulgte, bygger han vesentlig på historier og sagn fra Høvåg. Men han fortsetter også å skrive nyromantiske dikt og blir tidlig en allsidig forfatter. I 1898 kom første og to år senere del to av «Lillehavns mysterier». Det er sørlandsk småbyskildring, og Scott hadde brukt en del levende modeller uten å gjøre seg mye flid med å skjule det. Han fikk mange vondord for disse skildringene, men enda verre gikk det i Grimstad. Her brakte «Fugl Fønix» (1898) ham byen på nakken, da en rekke av byens borgere ble gjenkjent som hans modeller. Scott skal ved denne anledning ha funnet det klokest å fortrekke.

Han valgte altså tidlig et sørlandsk stoff, til å begynne med ofte med et satirisk og humoristisk siktemål. Sannsynligvis er det riktig å si at han i sine første dikterår hadde et noe «utvendig» forhold til hjemstavnen, dens miljø, tradisjoner og mennesker. Men han får også tak i noen vesentlige karaktertrekk, og den sørlandske humoren blir han tidlig fortrolig med. Han lyttet til den folkelige forteller, kystens glade skrønemaker med de fantastiske historier fra de syv hav. Kanskje hadde fortelleren

Bjørn Hemmer

Gabriel Scott

«Maagereiret»

ikke engang vært til sjøs selv – slik tilfellet var med Pider Ro. Scott besøkte ham flere ganger om bord i den gamle båten hans på havnen i Kristiansand. Og dikteren forteller selv om denne glade fortelleren og skrønemakeren:

«Best likte han sig, når han kunde fortelle med en flokk tilhørere omkring. Historiene kunne være hårreisende grove, så de ikke egnede sig for trykken, men de eide som oftest i rik monn underfundighetens kostelige gave som er så typisk for sørlendingen og er understrengen i lynnet hans og gir sproget dets dobbelte klang, som bare de lydhøre oppfatter.»

Scott samlet på disse historiene, merket seg «sproget og tonen og måten» - og bearbeidet dem så for utgivelse: «Pider Ros` historier» (1905). Det er nettopp språktonen – bruken av dialekt og den underfundige humoren – som er det sørlandske innslaget i disse historiene. Miljøet er nok som regel stedfestet, men både det og Pider Ros` opplevelser er egentlig hinsides all geografi og sannsynlighet.

Scott har flere ganger forsøkt å gi en samlende karakteristikk av den sørlandske mennesketype, og han vender i den forbindelse alltid tilbake til humoren som sørlendingens mest typiske og kanskje mest sympatiske trekk. Denne humoren har ikke den østlandske djerve og bråkende vesen, hevder han, den er underfundig, behersket og lavmælt. Men den kan også ha en farlig brodd. Det kreves lydhørhet av en fremmed hvis han skal bli vår denne sørlandske humoren, men denne lydhørheten er absolutt nødvendig for å forstå det sørlandske lynnet – hevder Scott. Og han fortsetter:

«Det underfundige i Sørlandets natur går i det hele igjen i sørlendingens karakter. Men den som ut fra det underfundige hos ham vil legge tyngden på hans humor, vil lett komme til å ta feil. For vel er humoren ekte nok, men den er ofte et skalkeskjul som dekker over en dobbelt bunn, et hemmelig gjemme i ham, hvor hans egentlige jeg holder til.»

Det er særlig hos de eldre sørlandske fortellere Scott har møtt den form for humor som han satte så høyt. Om dem skriver han et sted: «De eide humorens nådegave som bare de rene av hjertet gjør, dens overbærenhet og menneskelighet. De var ikke skadefro, de vesket ikke av ondskap og galde. Når de stakk, så stakk de med et smil og lune, humoren rundet brodden av.»

Scott så i den sørlandske humoren en hjertets overskuddsevne, en evne som gjør at man heller ikke tar seg selv altfor høytidelig. Scott har holdt inderlig og vedvarende av denne egenskapen, og han hadde mye av den selv. Som forfatter har han gang på gang tatt humoren i bruk, av og til med en brodd som ikke alltid har vært altfor «avrundet». Det hender nok at han vil ramme mennesket i sin alminnelighet, men ofte er det nettopp sine egne, landsdelens folk, han er ute etter. For selv om han stort sett vurderer sørlendingen høyt, er han langt fra blind for de negative og ødeleggende kreftene i det sørlandske småsamfunn: småligheten,

pietismen, sneversyn, misunnelsen, hykleriet, emissæruvesenet osv.

Skildringen av disse fenomenene er ofte sterkt farget av forfatterens «sørlandske» gemytt, men han kan slå hardt når han vil. Komedien «Himmeluret» (1905) er en vittig avsløring av emissærvirksomheten, med virkelighetsgrunnlag i en vekkelsesbølge som tidligere hadde gått over Vegårshei. Disse religiøse vekkelsene har for Scott stått som en vederstyggelighet, et falskt, hyklerisk spill som både leder godtroende mennesker på villspor og dessuten tjener til å dekke over de nedrigste karaktertrekk. Markus i «Kilden» opplever legpredikantens virksomhet som en forgiftning av tilværelsen, det er noe som stemmer tilværelsen like trist som «bedehusfarven». Predikanten er farligere enn presten: «presten han savner ånden og alt», men predikanten spiller derimot Gud, og tukter menneskene slik at de legger seg til «alskens sødladde fakter som skal skjule dets innerste art», - I 1935 tar Scott igjen opp dette fenomenet til behandling – med munterhet og brodd – i «Skipper Terkelsens levnedsløp».

Scott har altså sett noen av de samme utvekstene i de sørlandske samfunn som Vilhelm Krag kritiserte. Likevel ser det ut til at Scott vurderer sørlendingen høyere enn Krag, og de er iallfall nokså ulike i sin oppfatning av hans tålmodighet, hans erttertenksomme vesen. Krag irriterte seg grenseløst over det, men Scott skriver:

«Mennesket som bor i denne bløte kyststrimmelen, agdeværingen eller egden, er i det vesentlige en pyntelig og mer forbeholden natur enn den forholdsvis åpne østlending. Han utleverer seg ikke så fort og er vanskeligere å bli klok på. Men han har et godt nemme, og han har røttene dypt i slektsjorden, den særlig i tidligere tid har satt sitt tydeligere preg på ham. Det er noe sindig over ham som det så ofte er med mennesker som har levd ansikt til ansikt med jorden, og er blitt lutret gjennom arbeidet. Det var særlig tilfellet med den eldre slekt, som hadde respekt for tradisjonen og ikke hoppet på alt som var nytt – bare fordi det var nytt... Han ble en mann med skjønn på verdiene, ikke nettopp som du og jeg, men vi er jo også pokker til karer. Og han spadde akeren opp for hånden og harvet den med en rive av jern og lærte seg å se det store i det små – jeg er ikke så sikker på, om du og jeg kan det. Slik ble han et nøysomt og stillfarende menneske, som styrket sin karakter gjennom selvtukt og øvde seg i forsagelsens kunst og forsto å holde seg selv i age. Det gjorde at fremmede ofte tok feil og kom til å undervurdere ham. En medgjørlig kar, trodde de, han kan vi sakens tulle om fingeren. Men se der tok de grovt feil, egden er nok medgjørlig på sin måte, men bare til en viss grad.» («Den norske Turistforenings Årbok 1954».)

Om Scotts bilde av egden har virkelighetsgrunnlag, kan man nok diskutere, det er en generalisering og må tas for det generaliseringer er. Men det kan neppe herske tvil om at forfatteren her samtidig skildrer sitt eget ideal av en mennesketype. I en rekke av sine verker fremstiller han mennesker – helst fra Agder-miljø – som nettopp er bærer av alle de positive egenskaper og dyder han finner hos sørlendingen i den siterte artikkelen; sindighet, beskjedenhet, nøysomhet, verdibevissthet, psykologisk sans og selvfølgelig humoren. – Når det gjelder den siste egenskapen, er det full enighet mellom Scott og Krag. Også i synet på den sørlandske språktone er det overensstemmelse mellom dem. Krag mente at landskapet hadde gitt språket dets egenart. Scott hevder flere ganger at et landskap kan virke med en suggestiv makt, som i det lange løp setter sitt preg på menneskene som bor i egnen.

Omtanken for de vergeløses skjebne møter man av og til i både Vilhelm og Thomas Krag`s diktning. Det samme gjelder troen på en enkel, medmenneskelig «religion» - fri for all teologisk forvrøvling. Men hos Gabriel Scott er dette mer enn et sporadisk innslag, det er drivkraften bak hans diktergjerning, livssynet og verdigrunnlaget. Og sterkere enn sine to sørlandske dikterbrødre opplever Scott naturen som det sted der mennesket møter livets kilde, det guddommelige selv.

Ifølge Bjørn Hemmer spenner Gabriel Scotts forfatterskap over et større register enn noen annens i Den sørlandske dikterskole. Han er nyromantiker og nyrealist, hjemstavnsdikter og barnebokforfatter, lyriker, dramatiker og episk folkelivsskildrer, folkelig humorist og religiøs mystiker. Men først og fremst er han den som har hatt sin diktningens røtter dypest og mest varig i Sørlandets jord.

Gabriel Scott, kattespråket og barna ved Frivoll skole

Caroline Moe ble født i Kristiansand 10.1. 1903, og var datter av gårdbruker Nicolai I.Moe og hustru Anna Marie. Caroline Moe arbeidet et langt liv som lærer i grunnskolen i Fjære i Grimstad og huskes av sine elever som «Frøken Moe». Frøken Moe var en pioner innen det moderne formingsfaget og i engelskundervisning. Jeg hadde henne som lærer på Frivoll skole i Fjære fra 1953 til 1960.

Hun døde i 1989 og er begravet ved Oddernes gamle kirkegård. Hans Petter Sand

Gabriel Scott hadde en egen forståelse av barn og deres verden, skriver Caroline Moe, som har sendt dette lille stykket til «Vår skole». Agderposten 26. 8.58:

I 1949 fylte Gabriel Scott 75 år. Akkurat på den tiden leste jeg «Sølvfaks» for annen klasse. De moret seg særdeles, og hadde så mange spørsmål og forundringer om hvem som hadde funnet på det, og hvordan han kunne vite hva katter sier, og alt mulig, at jeg til slutt oppgitt sa at «dere får skrive til Scott og spørre ham selv!» Så kom Scotts fødselsdag, og avisene var fulle av bilder, som ble nøye studert! Og så ble der ved felles anstrengelser laget et brev, da, og tegninger av Sølvfaks.

Noen uker etter kom pedellen fra postkassen, viftende med en stor konvolutt og en liten hvit konvolutt, begge adressert til Barnene i annen klasse, Frivoll skole.

I den store var to danske billedbøker om katter, **i den lille følgende brev:**

Det ble ikke stillere med undringer og funderinger etterpå det brevet! Men det samlet seg til slutt i - Tror du han fikk mange brever til geburtsdagen sin. Tror du han sendte sånne fine svar til allesammen?

Caroline
Moe

Brevet lød slik:

*Kjære Gabriel Scott.
Gratulerer med dagen. Vi har sett deg i bladet. Nå leser vi om Sølvfaks.
Det er moro. Hvordan kan du forstå kattermål. – Det skjønner vi ikke.*

*Hilsen fra
annen klasse på Frivoll skole.*

Svendborg, Fyen 1. 3. 49.

*Kjære alle sammen!
Nei, så snille og flinke dere er som kunne finne på noe sånt!
Tusen takk skal dere ha!
Jeg bor i Danmark for tiden og har det bare godt, men lengter svært etter katten min, som bor alene hjemme. Han heter «Markusen» og er 12 år og den beste venn jeg har hatt blant dyr. Begge naboene passer på å gi ham mat, og hvis han ikke liker hvad den ene gir ham så går han bare til den andre.
Han bor i uthuset, der er det kattehull i døren, og inni uthuset står det et annet lite hus, som er foret med et tykt lag aviser med et ullteppe utenpå avisene – og derefter er hele huset pakket inn i det ene papirlag efter det andre og så tykt ullteppe utenpå det hele. Huset står oppe på rullen og i en tykk sauefell så det er godt og varmt. Og så er det en liten dør med uldgardiner som faller igjen av sig selv, når Markusen er gått inn.
Der ligger han og koser seg, når det koldt, og vil ikke ut, før han blir sulten. Men nå vil jeg hjem til ham i slutten av april, kose for ham og prate med ham, for han er sådan en koselig kamerat. Jo, jeg er sikker på, at dere forstår kattesproget ennå bedre enn jeg. Nettopp fordi dere er barn – barn forstår meget de, som de dumme voksne ikke forstår. For vi gamle er ikke på langt nær så kloke som dere tror. Se bare på verden i dag.*

*Mange takk og masse hilsener fra
Markusens pappa.
Gabriel Scott*

Vet du at

- Ingjerd og Thor Einar fikk en veldig hyggelig opplevelse ved å dele to Scott-foredrag mellom oss under et fullsatt torsdagstreff i storsalen 1. februar i Oddernes Menighetshus. Ingjerd's tema var "Scott i Høvåg" og Thor Einars "To biskoper om Gabriel Scott og hans tro".

- Ca 60 Scott-entusiaster gledet seg stort over et flott og gjennomarbeidet program om "Scott i Konsmo" på Hotel Norge i Lillesand søndag 4/2, i Harges regi. Middagen var Salt kjøtt og flesk og desserten en Gabriel Scott Spesial. Hotelldirektøren var ypperlig vert og ble så begeistret over den spesielle desserten at den ventelig blir et fast innslag på dette hyggelige og gedigne hotellets meny.

- For Kirsten og Thor Einar var besøket hos Finn Falch og fru Falch i deres koselige hus på toppen av Tromøya før nyttår spektakulært i det vakre været med fantastisk utsikt utover fra den flotte skogseiendommen. Der oppe kjente vi oss i et artig Scottnært miljø, i forlengelsen av et foredrag av TE for en interessert forsamling i Tromøyas forsamlingshus, der også tidligere fylkesmann Stray Ryssdal var til stede.

K&TE

Ferdige undervisningsopplegg om Scott på Sørlandske lærerstevne

Av Harde Johannessen

Kjære lærere!

Ja, jeg begynner med «Kjære lærere!», for det er mange av Gabriel Scott Selskabets medlemmer som er pedagoger. Bli med da vel og være viktige ambassadører for å formidle Scotts bøker til den yngre generasjon!

Er det noe dere hardt arbeidende helter setter pris på, så er det ferdige undervisningsopplegg. Scott Selskabet har ferdige undervisningsopplegg til alle alderstrinn. De kan lastes ned gratis fra Selskabets nettside. Gå inn på «Arkiv» og deretter på «Ressurser».

- Barnehagen *Sølvfaks*-filmen
- 3. klasse: *Sølvfaks* og *Tripp trapp tresko*. Dette er utprøvd på Høvåg skole.
- 6. klasse: *Stien*. Dette er utprøvd på Høvåg skole.
- Ungdomstrinnet: *Fant* og *Josefa*.
- Videregående (og ungdomstrinnet): *De vergeløse*.

Gabriel Scott Selskabet deltok på Sørlandske lærerstevne for første gang i høst. Det var på UiA 20. oktober. På den måten ønsker vi å nå flere pedagoger. Noen hadde ikke hørt om Gabriel Scott, og andre trengte bare en oppmuntring. Vi delte ut en god del undervisningsopplegg. Anders Bjørnholmen, Ingjerd Modal og undertegnede var svært fornøyd med responsen, så vi ønsker å delta flere ganger!

Der finnes også en del filmer knyttet til Gabriel Scott. Noen kan streames gratis fra www.nrk/tv.no og enda flere kan lastes ned gratis fra www.avsentralen.no som i tillegg har over 2300 undervisningsfilmer gratis til lærere i grunnskolen i Agder, alle lærere i videregående skole i landet og lærere på UiA. Det er jeg som administrerer nettsiden.

AV-sentralen har følgende Scott-relaterte filmer:

- De vergeløse, 70 min
- Tante Pose, 88 min
- Sølvfaks gjenfortalt av Helge Sverre Nesheim, 8 x 13 min.
- (Fant, må man kjøpe som dvd)
- NRKs program i 1974. Veldig god introduksjon til Scotts litteratur og liv! 56 min
- Gabriel Scott fordypningsemne, av Sara Scott og Malin Johnsen, 9 min
- Filmavisen 1947 med Gabriel Scott, 1 min
- I Fændrik Markonini Sebaldussens kjølvann, om Fant, med Julius Hougen, 26 min
- Selskabets intervju om Fant, med Toralv Maurstad og Espen Skjønberg. 15 min
- Leseforeningen med Jacob Jervell om Kilden, nrk 6 min
- Billedbrev fra Gamle Hellesund, med Erik Diesen, nrk 43 min
- Skjærgårdens omstreifere, nrk 39 min
- Gabriel Scott om Kristian Lofthus, 2 min
- Kassetassen, 2 min

Rettelse til forrige nummer av Treskoposten

På side 17 i bildeteksten ble det lagt til følgende setning om jernovnen:

«Den ble slipt på Nes Jernverk».

Det riktige er: «Den ble støpt på Bærums Jernværk i 1829».

Beklager. Red.

Tanker rundt «Kilden – eller brevet om fiskeren Markus»

Av Ingjerd Modal

«Et menneske kommer til verden, det vandrer rundt i en ham av støv, det lever og spreller og strir en tid, det trekkes med sykdom og urett og savn. Så dør det og går i glemme og blander sitt støv stille med jordens. Markus står det kanskje på brettet, hva for en Markus var det?»

Markus flyttet til havnen det året som «Fiskeren» støtte på Tronderøyholmen, om noen er god for å huske det.»

I boken «Kilden» følger vi fiskeren Markus fra han flyttet til havnen i 1883 «det året «Fiskeren» støtte på Tronderøyholmen» (Juul forlag – Skipsforlis utenfor Aust-Agder og Telemark) til han dør av sykdom etter noen år – 55 år gammel eller så. Vi følger ham i hans daglige virke gjennom de fire årstider. Han har tusen gjøremål og travle dager, alt for å holde sulten, kulden og fattigkassa borte. Men midt i strevet gleder han seg over tilværelsen og sin lodd her på jorden.

Han fryder seg over naturen og har sine drømmer. En av drømmene er å skaffe seg not til makrellfiske og en annen er å lage seg en hage ved huset sitt oppe i klova.

Ved første øyekast er «Kilden» historien om fiskeren Markus og idyllen i naturen rundt ham. Men leser du boken en gang til, vil du finne mange skjulte skatter og dypere meninger i tekstene. Noen av disse skattene er lette å finne, men like verdifulle for det.

Hvor plasserer Scott Markus?

Når Markus frakter veden fra Vallesverdfjorden til havna i Brekkestø, får vi en slags beskrivelse av hvor Scott plasserte huset til Markus. Han frakter veden oppover fjellet og somme steder er der trapper. Klova ender ved landhandlerens trapp. Det har vært flere butikker i Brekkestø, og en av dem lå ved oppgangen til utsiktsheia.

Om morgenen når Markus skal ut og fiske, går han gjennom havna. Så, slik jeg ser det, plasserer Scott Markus oppe ved utsikten i Brekkestø. Der er det ingen klove, men her kommer den dikteriske frihet inn. I fantasien flytter han kanskje den golde klova vest for havna opp i solskinnfjellet. I boken har Markus utsikt over havet på den ene siden og hustakene i havna på den andre siden. Folk pleide å komme opp dit på søndags ettermiddagen hvis været var pent, for å se på utsikten.

Brekkestø

Scott ferierte ofte i Brekkestø i perioden 1895-1918. Om Scott ble uglesett i Brekkestø etter Himmeluret i 1905, så

hjalp det ikke nevneverdig at «Kilden» i 1918 hang ut personer i havna som alle dro kjensel på.

Det var ikke bare skomakeren som følte seg forrådt og ærekrenket. Det var nemlig en kjent sak at Scott ofte satt oppe hos skomakeren sammen med andre mannfolk i havna. Scott var sjelden med i samtalen, forteller Karsten Orginius Nielsen i Brekkestø, men han sugde til seg stoff til bøkene sine. Da boken kom ut, var det ifølge Karsten Orginius, straks 3 personer som mente at de måtte være modellen for Markus.

Sine siste dager lå Scott på sykehuset i Arendal. Da fikk han rede på at konen til skomakeren i Brekkestø også lå der. Den samme skomakeren som hadde vært bitter på ham helt siden boken kom ut i 1918. Gabriel Scott sørget for at pleierskene triller sengen hans dit fru skomakeren lå, og der ber han henne inderlig om tilgivelse for den urett han måtte ha begått overfor henne og hennes mann. Det sies at det ble full forsoning mellom de to der på sykehuset. (T.E.Dahl 1998.)

Hvorfor skrev Scott «Kilden»

«Kilden» kom, som nevnt, ut i 1918 rett etter første verdenskrig, året etter at Hamsun ga ut «Markens Grøde». Noen har sagt at «Kilden» aldri ville ha blitt skrevet uten «Markens Grøde» og at «Markens Grøde» aldri ville ha blitt skrevet uten at «Jernbyrden» hadde kommet i 1915.

I «Jernbyrden» kommer Jan Vibe trillende med handkjerre og har alle sine eiendeler i den, men også grunnsteinen til det huset han vil bygge. Grunnsteinen som både faren og bestefaren har bygd på før ham. Han har lovet seg selv at der handkjerra med steinen ikke kan komme lenger, skal han bygge hus og bo. Han kommer til Høvåg og møter en bakke som hindrer han i å komme videre. Her bygger han så hus og rydder land. «Jernbyrden» og «Markens Grøde» har mange fellestrekk. Her brytes det land og hovedpersonene vrister ut av jorden sitt daglige brød. Den kvinnelige hovedpersonen i begge bøkene heter for øvrig Inger og har begge et lyte. Den ene er halt og den andre har hareskår. Når det gjelder personlighetene Isak Sellanrå og Jan Vibe er forskjellen stor. Isak er egoist og tenker bare på sitt og sine, men Jan Vibe er tvers gjennom godhjertet og menneskelig og får stor betydning for bygda når nødsårene setter inn.

I «Kilden» er det havet som fravristes det daglige brød. Havet blir «mulden».

«Såror Markus fra teine til teine, såfarter

høstmannen rundt på sin åker og graver omkring i dens blå muld.»

I et brev til en gammel klassekamerat fra gymnastiden, dr. Robert Kloster, avslører Scott mange år senere litt av ideen med «Kilden» (Truls Erik Dahl 1998). Han har alltid hatt en forkjærlighet for de oversette, de ringaktede, de små på jorden, - de som er skjøvet til side, de saktmodige. Han måtte ha dem med for å være i overensstemmelse med seg selv. Han mener at en dikter ikke skal gjøre vold på sin natur og følge tidsstrømmen i stedet. En må følge strømmen i sitt indre enten den går med eller mot tidsånden.

I svært mange av Scotts bøker finner vi slike skikkelser. Vi kan nevne De vergeløse, Josefa, Stien, Jernbyrden, Ferdinand osv.

Hvilke budskap finner vi hos Scott i «Kilden».

La oss se på noen:

- Naturen er et vitnesbyrd om en høyere kraft og innsikt
- Mennesket må finne sin plass i naturen
- Det avviste eller oversette menneske og dets plass i tilværelsen
- Nøysomhet er lykkens vugge
- Barmhjertighetens avmakt på jorden
- Menneskenes forgiftning av Guds ord – Frikirken – Legmannsbevegelsen – kirkestriden

Naturen vitner om en tildanner – en Gud

Scott var uten tvil inspirert av Baruch Spinoza (1632-1677) – gud i naturen. Men Scott mener i motsetning til Spinoza at naturen er et vitnesbyrd om at det finnes en Tildanner – Altets kilde – Kilden til alt liv – Gud.

«Kilden» er Scotts bidrag i debatten om utviklingslæren. Han prøver å bevise at et slikt mesterverk som naturen er, laget med slikt innsikt og kløkt, ikke kan være et spill av tilfeldigheter.

For å forklare dette, lar han Markus lage en hage. Bare det å frembringe en hage i steinødet ved huset i klova, er et stort arbeid og krever innsikt og kløkt.

Hva da med naturen som vitner om en langt større innsikt i tingene? Skulle den kunne lage seg selv? Som Vårherre selv, går Markus i gang med å planlegge og utforme hagen. I skapelsesberetningen står det følgende: «I begynnelsen skapte Gud himmel og jord – jorden var øde og tom». Vårherre plantet en hage i Eden og Markus murer og planter i klova i Brekkestø hvor det ikke finnes en spade jord.

Alle ser at Markus anlegger hage og tviler ikke et øyeblikk på at det ligger et stort

arbeid bak resultatet, men vitenskapen nekter å tro at Vårherre tilvirket livet på jorden enda de ser den fremfor seg i all sin skrud.

«Her er en oppfinnsomhet i formen, et uklanderlig valg av farver, som alle tider kan lære utav. Den dyktigste mester på jorden kunde ikke uttenkt det skjønnere, om han fikk tusen læreår og så skulle all denne skjønnhet være et spill av tilfeldigheten? All denne formsans og farvegledede som forråder sitt opphavs art, det skulle skyldes den blinde slump? Det som den dyktigste mester på jorden ikke var god for å uttenke skjønnere, det skulde likefrem gjort seg selv? Skoen Markus har på, derimot, det døde, klumpete foderal, som gnager foten og gjør den sår, det er en mesters verk og frembringelse – og tilmed en mester, som holder seg god. Men nyperosen, konvallen og klokken som er som bygd av skydun og perler, av himmelhinnen og lyset selv og ånder av vellukt og skinner av liv, de står der forlatte og faderløse og er ikke annet enn tilfellefs verk.»

«Ja, verden er mer enn merkverdig beskaften, den er et mirakel og vel så det, innrettet med stor omtanke og kyndighet, en rent ut ufattelig innsikt i alt.»

Denne vakre beskrivelsen av skaperverket må sees i lys av tidsbildet i 1918 da boken ble skrevet. I dag setter kartleggingen av DNA skapelseprosessen i et nytt lys. I DNAet ligger oppskriften på hvordan et hvert dyr på jorden skal utvikle seg fra en celle til et levende individ. Men, likevel, hvem uttenkte prosessen?

Menneskets plass i naturen

Scott forklarer dette så bra i «evangeliet om berggyllfiske»:

«Så sitter da Markus ytterst på holmen med stangen ut i en bue fra fjellet og fisker i solskvalpet nedenunder seg. Han kjenner seg hjertefro innerst inn, han ser seg glad på himmelen og havet, på all den smilende blåhet omkring. Han føler med fuglen som glir forbi ham, med steinen som ligger og bier i stranden, og løper full av solskinn og takk. Alt dette er til for ham, han tar bare lukke sinnet opp, så møter det ham med blidhet og fred. Og da kan ikke Markus annet – han stemmer opp en lovsang til jorden, vel ikke med lydende vers akkurat, men med innvendige toner og ord.

Hvor godt det er å leve, tenker han, hvor rent ut vidunderlig jorden er! Hvor havet er blått og hvor himmelen kan skinne, hvor

luften er god og frisk å ta inn! Og hvor naturen er full av fryd, og hvor det synger og smiler omkring. Og hvor en selv kan ta del i fryden og sette seg blant det og synge med! Ja hvor det er et ufattelig gode å være født til så stor en opplevelse, så broket et spill som livet er - »

Det avviste eller oversette menneske og dets naturlige plass i tilværelsen

Markus er fisker og fiskerens gjerning på jorden er en viktig gjerning slår Scott fast. Menneskene har ingen grunn til å ringakte Markus. Sitatene under, synes jeg, viser dette svært bra. Scott har en helt unik måte å se menneskeverdet på.

«Vel, det kan synes en ringe gjerning å ligge ved bryggen og selge makrell, men hvad er det han virkelig gjør? Han er med og livnærer folket, han øver i virkeligheten en gjerning som er av den største betydning for landet og ikke kan settes høit nok. Han er et ledd i landets husholdning, og tilmed et viktig og vesentlig ledd, som landet er helt ut avhengig av. Det bygger på ham og det regner med ham – hatten av for Markus' gjerning, for Markus selv og for folk som han!»

«Nå, Truls og Kristen kunde tillate sig det, de var med de største i havnen, de var med i verdenshusholdningen og var svært viktige deler. Javel, men Markus var også en del, han stod ikke heller utenfor. Når jorden gikk rundt fulgte Markus med, han blev på ingen måte tilbake, men reiste likeså langt som de andre. Han hadde kanskje en simplere plass. Han satt lenger bak enn Truls og Kristen, Men han hadde akkurat samme fart og kom like godt frem som de. Styrelsen ringaktet ham ikke, han blev på ingen vis satt til side, stjernene var også til for Markus, han eide likeså mange som Kristen og hadde samme rett over dem. Kristen eide kanskje litt mer her på jorden, litt mer liggende fe og slikt, men hvad veide vel den slags mot stjerner? Når han og Kristen gikk bort engang, hvad var her vel så tilbake? Her var litt mere støv efter Kristen, Litt mere møll og litt mere rust...!»

Nøysomhet er lykkens vugge.

Da «Kilden» ble oversatt til tysk i 1925 av professor Adolf Miethke, ble tittelen oversatt med «Die Quelle des Glücks oder der Brief vom Fischer Markus» - altså Lykkens kilde. Dette er en meget treffende tittel på boken.

Sitat fra «Kilden»:

«Lykken er noe dypt i ens indre og kommer først og fremst an på det. Et menneske kan sitte i overflod og ha hver en ting det ønsker i verden – det kjenner ofte mindre til lykken enn det som akkurat slår seg igjennom og må øve forsagelse hver en dag. Lykken den er en sinnets evne som langtfra er like stor hos enhver, om alle enn har den samme rett. Titt er også evnen forskuslet, sinnet har tatt ubotelig skade og kan ikke fostre

den lenger. Det søker i stedet tilfredshet i midlet, da målet for lengst er gått ut av dets bevissthet.»

«Men Markus' sinn har ikke tatt skade. Markus har evnen til overmål. Han har sine sorger ganske visst, sine vanskeligheter å trekkes med – bekymringer som holder ham våken, så natten blir uten ende iblant – men sinnet er stadig uskyldig og friskt. Det volder ikke minst nøisomheten, den er likesom surdeigen i det og holder det fritt for sykdom og den slags som kunde skade det innerst inn. For nøisomheten er lykkens vugge, den nøisomme har det opplatte sinn, den dype muld og det klare øie som likesom gjenspeiler allnaturen og opptar i seg alt vakkert og godt uten å spørre om verd og rang. Derfor kjenner den nøisomme gleder som den fordringsfulle ikke vet om, derfor har han så mange av dem og ser så meget lyst i det små. Derfor blir gleden så varig i ham – se derfor ligger Markus i benken og er takknemlig for alt sitt og kan ikke sove for fryd. Han ligger og finner den sundes behag ved selve den ting å være til, ligger og vokser isammen med jorden og kjenner seg samhörig med den i alt.»

Markus hadde drømt om å få seg ei not svært lenge. Han trengte egentlig ikke denne nota, han var lykkelig uten den. Han tenkte at nota kunne gi ham et bedre liv, og at han kunne slå seg opp og bli en holden mann. Men nota skaffet ham bare bekymringer og bidro også til at det gikk fysisk og økonomisk nedover med ham. Han ligger med nota til alle tider og får liten tid til å fiske med andre redskaper. Nei, hvorfor være stor når man er lykkelig som liten, heter det i en sang og det er vel Scotts budskap her.

Barmhjertighetens avmakt på jorden

«Kilden» er skrevet mot slutten av 1. verdenskrig og er preget av barmhjertighetens avmakt på jorden (J. Jervell «Gud velsigne Vårherre» – 2003). Denne avmakt skildres tydeligere i romanen «Det gylne evangelium» som kom i 1921. I denne romanen vandrer St. Peter og Vårherre om nede på jorden for å finne ut hvorfor alt går så galt her nede, og for å finne botemiddelet. Det finner St. Peter tilslutt. Det er kjærligheten som mangler.

I «Kilden» er det ikke menneskene i havna som lager idyllen rundt Markus. Når Markus sanker stein og jord til mur og hage får han klar beskjed fra folk i havna: «Du tar ikke jord hos me, seier æ. Æ trenger all den jorda æ har! Du va vel ikke på min holme å to stein?» Nei i havna sår menneskene splid så godt de kan. Der sitter Anders og øser vannet fra båten sin opp i båten til Karel og i morgen øser Karel det tilbake.

Kristen gir 100 kroner til misjonen for å vise seg. Men når Markus spør ham vakkert om litt hjelp i vårknipa når nota har slått feil og sykdommen har svekket ham, avviser Kristen ham på det simplest.

«E driver ikke med udlån», sa han, «og om e så gjorde, Markus, så ville e iallfall ikke låne til deg». Han drog munnen ut til et flir: «- du retirerer så ikke allievel.» Kristen som eier skiber og penger og kunde være et forsyr for sine, en liten velgjører for noen hver, Kristen han er bare skyggen i hjemmet, en plage for sine tidlig og sent. Kristen som kunde skapt glede omkring seg fordi han hadde midlene til det, Kristen som kunne ha lettet byrden for så mang en stakkar omkring – Kristen har bare skapt kulde og tyngsel og stått i veien og voldt fortred.»

Forkynnelse i «Kilden»

«Kilden» har et teologisk budskap om Gud – lysets og altets kilde – tildanneren av alt liv.

«Brevet om fiskeren Markus» – er et budskap til menneskene om å være nøysomme og barmhjertige, tilgi hverandre og ta vare på hverandre og finne sin plass i tilværelsen og i naturen. Boken er ikke skrevet i brev form, men refererer likevel til Bibelens budskap. Det er neppe tilfeldig at hovedpersonen i «Kilden» heter Markus som er en av evangelistene i Bibelen.

Den simpleste personen i «Kilden» heter Kristen. Det er neppe heller tilfeldig. I Jernbyrden er det Jacob Andreas som representerer de kristne. Han er også en ynkelig figur. Nei, Scott har ikke sympati med dem som setter kristennavnet på seg selv og likevel gjør livet surt for sine nærmeste omgivelser.

Hvordan stiller så Scott seg til Jesus? Jesus er overhode ikke nevnt i «Kilden» annet enn i en borbønn – I jøsse navn – Jesus som frelseren har Scott problemer med å forholde seg til.

I trilogien « En drøm om en drøm» lar han Finn Eggen si: Gjør du Jesus til Gud, da ødelegger du alt for meg. At en gud kan bære allslags pinsler og til og med la seg korsfeste, det kan jeg forstå. Men at et menneske kan gjøre det, at et menneske kan overvinne seg selv så det frivillig gir seg hen slik – det er det som er det store!»

Den historiske Jesus derimot setter han høyt. Det er mye i Jesu forkynnelse som Scott trykker til sitt bryst.

I Jernbyrden sier Jan Vibe til sønnen sin, Enok, at en kristen er en person som ikke kan la være å gjøre det gode mot andre. Kristennavnet skal henge så høyt at det står glans av det. Det navnet skal du ikke selv henge på deg, men du skal leve slik at andre kaller deg en kristen. Altså frelse ved gjerninger.

Mennesket forgifter Guds ord...

Slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet var preget av kirkestrid mellom konservative og liberale teologer som endte med opprettelsen av Menighetsfakultetet i 1907.

Det var den historisk kritiske forskning

som var årsaken til striden. Scott sympatiserte med den liberale teologi når det gjaldt dogmene, men ikke når det gjaldt utviklingslæren. Dette vitner «Kilden» om. I «Det gyldne evangelium» lager St. Peter et nytt bud: Du skal ikke bli teolog. Teologer bør ikke komme til himmelen, mener han, for de vil overta styringen. I denne boken finner også et kirkemøte sted. Til og begynne med er Vårherre til stede i en gammel prests skikkelse. Krangelen på kirkemøtet blir mer og mer intens, og etterhvert forlater Vårherre forsamlingen. I takt med dette, skrumper et krusifiks på veggen sammen og forsvinner. Det er en dyp symbolikk i denne beskrivelsen.

«Et øyeblikk etter så St. Peter at den gamle presten gikk mot døren. Han gikk med langsomme, rolige skritt og snudde seg ikke en eneste gang. Men eftersom han fjernet seg, var det som det mørknet i hallen. Det gylne lyset i vinduene dalte, og frelserens skjønne, forklarede skikkelse skrumpet liksom sammen på korset. Det var som den hyllet seg i en sky, ansiktet ble borte, brystet og hendene. Til slutt var det bare en ramme igjen, en dyster firkant på den grå veggen . . .»

Hånd i hånd med kirkestriden gikk legmannsbevegelsen, som resulterte i bygging av bedehusene rundt det nittende hundre-årsskifte. Scott var av den oppfatning at Konventikkelplakaten aldri skulle vært opphevet. Den forbød nemlig frie legmannsforamlinger (1741-1841).

Markus går til kirke på prekensøndager så sant været tillater det. Ellers oppbygger han seg hjemme og leser fra Bibelen – et stykke fra hvert testamente. Han går sjelden i Frikirken – han synes de vaser sånn der.

«Gud – Markus løfter blikket fra boken og lar det gli utover heien og havet, hvor himmelen møter med fjernhet og fred. Her står som en stille høitid av ordet, det er ikke til å forstå, bare å bøie sig for i støvet, det er høit oppløftet over tanken, hvad så enn Morten Kuviga forklarer, og kan ikke fattes til fulle av støv. Og enda vil lille Morten utlegge det og være som en slag mellommann i mellom støvet og lyset selv. Gå vekk, lille Morten far, du står bare i veien med dig, du står bare og kaster skygge, så lyset ikke får rekke frem. Gå hjem til mor din, Morten, og trekk rullen for henne eller hjelp far din å hugge ved.»

Om høsten kommer legpredikantene til havna, like sikkert som mørke kvelder og høststormer. De pakker ut brillehuset og boka og skal forklare Guds evige ord til menneskene selv om de er ulærde.

Markus går titt på bedehuset for å takke Gud for hummeren og slikt. Men han går alltid skuffet og nedtrykt derfra:

«Når Markus omsider kommer hjem om kvelden, er han så kuet og nedtrykt på sinnet at han knapt er til å kjenne igjen. Han sitter lange stunder på stolen og stirrer

frem for seg med stivt blikk, alt er blitt som så håpløst og svart. Han gikk så lett og så lys til møtet og skulle høre litt godt om Gud og la seg oppbygge og varme et grann – og så kommer han hjem som en syk. Han gikk for å gjøre Gud en glede og vise hvor glad han var i ham – nå sitter han her og sturer og grubler og kan ikke løfte hodet engang. Han gikk så tillitsfullt som et barn- nå sitter han stille og skuffet i stuen og er fullkommen i villrede om alt. Naturlig, Gud er rettskaffen og vis det er ikke så å forstå at Markus vil gå i rette med ham, Gud vet saktens nok hva han gjør. Og naturlig er Markus glad i ham – Markus har alltid vært glad i Gud – han kan bare ikke hjelpe for at han synes han var greiere før. Det er som så rent ufattelig, synes han, at Gud skal kunne være så hard, så rent utenfor all forstand.»

Markus utsagn om at han synes «Gud var greiere før» henger sammen med og er en protest mot en forkynnelse, knyttet til bedehus og legpredikanter, som i følge Scott, ødelegger Guds bildet og troen for menneskene.

«Så forlat oss vår skyld som vi forlater våre skyldnere» leser vi i Fader Vår. Da Markus lå på dødsleiet prøvde han seg inner inn om han kunne tilgi som skrevet stod:

«Han tok dem for seg en etter en, alle som hadde trådt på ham likesom, alle som hadde skubbet ham fra seg og vært uvennlige all sin tid. Skomakeren, kunne han tilgi skomakeren? Ja han kunne tilgi skomakeren, det var riktig en flink kar. Enn Kristen, kunne han tilgi Kristen? Jo, han kunne tilgi Kristen med. Så lå han og kjente seg lettet og glad og kom til å huske profeten Elias som ble opptatt av en gløende vogn. Nå skulle Markus opptas han med, nok kom her ingen vogn etter ham, men det kunne også være det samme. For det kom ikke an på måten, det var målet som det kom an på, målet som var og som er og som blir...»

Et menneske kommer til verden – en ånd daler ned på jorden, den roter en støvsky opp omkring seg, tar støv på og sleper det rundt. Når dens tid her nede er omme, legger den atter støvet av og vender tilbake i det eviges favn.»

I Gabriel Scotts fotspor i Birkenes

Av Martin Birkeland

Søndag 10. september 2017 arrangerte Gabriel Scott Selskabet i samarbeid med Birkenes historielag tur til Mollestad og Svaland i Birkenes. Tema var «I Gabriel Scotts fotspor i Birkenes». Arrangementet var lagt til kommunens kulturminnedag og foregikk på Mollestad, ved Mollestadeika og på Svalandsheia.

Hvorfor et Gabriel Scott arrangement i Birkenes? Jo, fordi i flere av Gabriel Scott sine bøker er steder i Birkenes nevnt. Det er bl. a. i «Det spøker, Jernbyrden, Josefa og Barkefletteren» Men først og fremst kommer Gabriel Scotts' kjennskap til Birkenes fram i praktbindet «Norge Vårt Land», utgitt i 1935 og i «Den norske turistforenings årbok» av 1954. Der gir Scott en beskrivelse av Mollestad og Svalandsheia. Ut fra dette vet vi at Gabriel Scott var ved Mollestadeika og på Svaland før 1935 og flere ganger på Svalandsheia på 1950 tallet.

Turen startet ved Mollstadeika, også kalt Vetteeika. Eika er Norges 2. største eiketre og antakelig 1000 år gammel, ett av Norges eldste tre.

Her fortalte Ragnhild Mollestad Stomnås om sagn og overtro knyttet til Vetteeika og gården den tilhører.

Deretter fulgte vi Gabriel Scotts reiserute til Svaland. Her var hovedprogrammet en rekonstruksjon av ett av Gabriel Scotts besøk på Svaland på 1950-tallet. Når Gabriel Scott besøkte Svaland var det alltid med privatsjåfør og en gang var også forlagssjefen i Gyldendal med. Dette besøket ble visualisert. Bjarne Bjorvatn spilte Gabriel Scott, Andreas Vollan sin slektning forlagssjef Harald Vollan Grieg og Osmund Mollestad stilte som privatsjåfør.

De ankom Svaland i Mollestads staselige veteranbil av 1951. Her ble de mottatt av Thorvald Svaland i rollen som bestefaren Thorvald Svaland, bonden på gården.

Skuespillet startet med at Gabriel Scott beskriver den vide utsikten med det vakre landskapet fra gården. Det fikk ikke vi oppleve til fulle. Det var regn, vind og tåke. Til tross for været, var det rundt 80 deltakere på turen.

Takk til Ragnhild og dyktige skuespillere, og takk til Tor Kjetil og Torvald m/familier som stilte gårdstun og vognskjul til disposisjon, slik at de framømte fikk en hyggelig søndag ettermiddag under tak i regnværet på Svaland.

“KILDEN” fyller 100 år 1918-2018 HJELP OSS Å UTGI “KILDEN”

Gabriel Scotts mest kjente og mest leste bok, «Kilden, eller brevet om fiskeren Markus» har stadig kommet i nye opplag. Aschehoug forlag har rettighetene til å utgi boken, men i forbindelse med at boken er 100 år gammel i 2018, har GSS fått tilatelse til selv å gi ut en praktutgave av jubelanten. Mange har etterspurt en slik bok.

Vi kunne ikke si nei til en slik utfordring og mulighet. Derfor har vi kasta oss rundt og arbeidet med utgivelsen er godt i gang.

MEN VI TRENGER 125.000 FOR Å LAGE EN BOK SOM ER JUBILANTEN VERDIG

og håper på støtte fra gode Scott-venner for å få dette til. For tiden arbeides det med hvordan en kan illustrere boken. Målet er å gi boken det lille ekstra uten å forstyrre eller kludre til Scotts tekst. Vi skal trø varsomt her.

Forordet blir av biskop Per Arne Dahl.

I en tilleggsartikkel har Arne Henriksen tatt for seg ord og uttrykk i den gamle teksten og gir forklaringer og kommentarer til språk som kan være vanskelig tilgjengelig for dagens yngre lesere.

Selv om det var skuffende at Aschehoug valgte å ikke satse ut over tekstutgaven, og at prosessen har tatt så lang tid, er det grunn til å understreke at GSS har hatt en svært konstruktiv kontakt med representanter for det store forlaget. Det at vi får mulighet til å utgi vår egen utgave til jubelantet, og seinere også en softcover-utgave i serien vår, ser vi på som en gest og en anerkjennelse for det arbeidet vi gjør. Aschehoug gir ikke fra seg rettighetene, men gir oss en mulighet i forbindelse med 100-års-markeringen. Vi gleder oss til å få boken ferdig med håp om at den kan bli en hyllest som er jubelanten verdig.

Vi har gått ut med søknader til bedrifter om støtte. Samtidig har vi startet en kronerulling der enkeltpersoner kan være med å bidra til en jubileumsutgave.

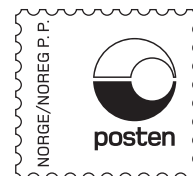
Alle bidragsytere, som innbetaler før 17. mai, kommer med på en tabula gratulatoria-liste bak i boken.

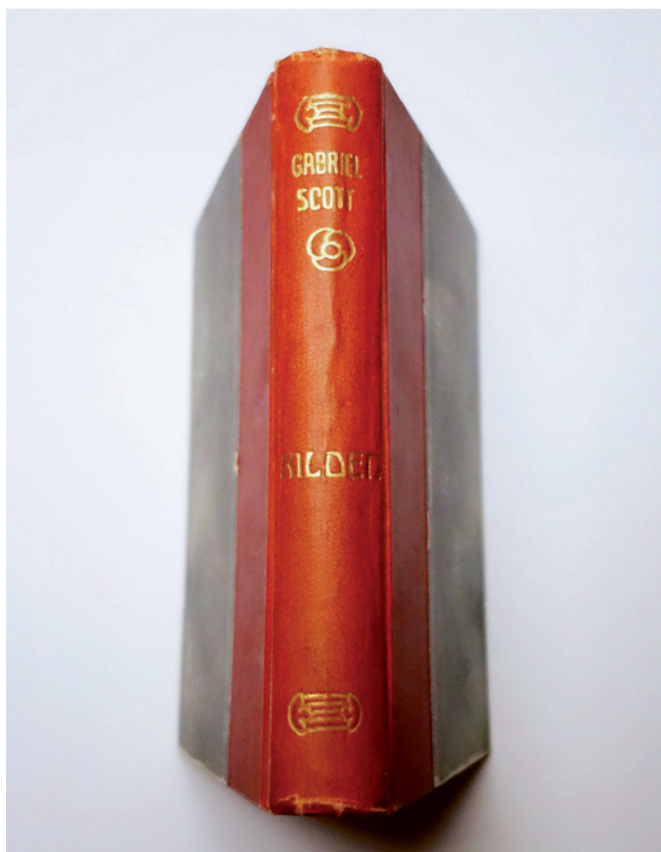
**GABRIEL SCOTT
SELSKABET**
KONTO 2913.25.11827
Merkes med KILDEN

Peer Rødal Haugen forlagssjef

Retur:
GSS v/ Harde Johannessen
Hæstad
4770 Høvåg

BØKER AV GABRIEL SCOTT

Dette er Gabriel Scotts mest kjente bok,
«Kilden. Eller brevet om fiskeren Markus».

Men Gabriel Scott skrev 60 bøker.
Gabriel Scott Selskabet er i gang med
Å UTGI HELE FORFATTERSKAPET PÅ NYTT!

UTGIVELSENE I 2017:

GABRIEL SCOTT SELSKABET HAR DISSE TITLENES PÅ LAGER:

BOKTITLER	PRIS	MEDL.
Aftenrøde (hft.)	99,-	75,-
Agdesiden	195,-	135,-
Alkejegeren	200,-	140,-
Barkefletteren	200,-	140,-
Blaaskjæl	200,-	140,-
Broder Lystig (hft.)	149,-	105,-
Camilla Dyring (hft.)	149,-	105,-
De tre lindetrær (hft.)	149,-	105,-
De vergeløse (hft.)	149,-	105,-
Den hvite hest (hft.)	149,-	105,-
Det gyldne evangelium (hft.)	149,-	105,-
Det spøker	200,-	140,-
Dikt i samling, bind 1 (hft.)	169,-	120,-
Dikt i samling, bind 2 (hft.)	169,-	120,-
En drøm om en drøm: Våren (hft.)	149,-	105,-
En drøm om en drøm: Sommeren (hft.)	149,-	105,-
En drøm om en drøm: Høsten (hft.)	149,-	105,-
Et levnedsløp (Scott-biografi ved T. E. Dahl)	200,-	140,-
Fant / Josefa (dobbelbind)	250,-	175,-
Far sjøl i stua (hft.)	149,-	105,-
Fergemannen	200,-	140,-
Fugl Fønix (hft.)	149,-	105,-
Helgenen	200,-	140,-
Hellig tre konger (hft.)	149,-	105,-
Himmeluret (hft.)	149,-	105,-
Hollender-Jonas (dobbelbind)	200,-	140,-
Hyrden (hft.)	149,-	105,-
Jagtjournalen (hft.)	149,-	105,-
Jernbyrden (dobbelbind)	250,-	175,-
Lillehavns mysterier 1 (hft.)	149,-	105,-
Lillehavns mysterier 2 (hft.)	149,-	105,-
Markus the Fisherman	200,-	140,-
Pider Ro's historier	200,-	140,-
Påskeeggene	200,-	140,-
Sanketeina 1 (hft.)	149,-	105,-
Sanketeina 2 (hft.)	149,-	105,-
Sanketeina 3 (hft.)	149,-	105,-
Sanketeina 4 (hft.)	149,-	105,-
Sjøpapegøier (hft.)	149,-	105,-
Skipper Terkelsens levnedsløp (hft.)	149,-	105,-
Sven Morgendug (hft.)	149,-	105,-
Sølvfaks	200,-	140,-
Stien	200,-	140,-
Tante Pose	200,-	140,-
Tripp-Trapp-Tresko	200,-	140,-
The golden gospel (hft.)	149,-	105,-
Vester i skjærene	200,-	140,-
T-SKJORTE (marine m/ GS-sign. og karrikatur)	170,-	170,-

Du kan bestille bøkene via
www.gabrielscott.no
Porto tilkommer ved postsending.
Bøkene fås også i bokhandelen,
eller de kan bestilles der.

